„Ukraińskyj, Hołos“ Przemyśl. Należytość pocztową uiszczono ryczałtem

Ч. 11 (587) Неділя, дня 22. березня 1931. Рік XIII.

УК СЬКИЙ ГОЛОС

Przemyśl
В. Вел. О. Л. Зубрицький
пл. Чацького
Гр.-Кат. Капітула

ОРГАН ...ЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ДУМКИ

Адреса Редакції і Адміністр. „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ Перемишль, Побереже 1/I. Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807. Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол., піврічно, 3 зол., чвертьрічно. Для Чехії на рік — 72 к. ч., 1/2 — 40 к. ч., 1/4 — 20 к. ч. Для Франції—60 ф. річно, 1/2 — 35 ф., 1/4 — 20 ф. Для Німеччини — 10 мар. річно, 1/2 — 6 мк. 1/4 — 3.50 мк. Для Бельгії — 90 б. ф. річно, 1/2 — 50 б. ф. 1/4 — 30 б. ф. Для Америки 2 1/2 ам. долярів річно.
Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

Ціна примірника 25 сот.

Рахунки платні й позивні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тимсамим без застережень годиться на це.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ: За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має пять шпальт анонсових) 0·30 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·20 зол. Дрібні оголош. по 0.15 зол. за слово, найменше дрібне оголош. 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередньо до Адміністр. по 0·15 зол. Оголошення в тексті 150% дорожчі, на першій стороні 300% дорожчі.
Редактор приймає щодня від год. 11—1.

ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА.

Шлях переможених іде або через боротьбу до життя або через животіння до смерти. Перший зроджується з моральної волі переможених та почуття сорому за їх упадок у боротьбі, другий накидає переможець так довго, доки його жертва не пірве за меч або не признає внутрішньо: **так — я поконаний.** Тоді визволення перестає бути першою ідеєю життя і переможений ступає на похилий шлях смерти.

Филя світової війни винесла українську справу на овид історії саме в момент, коли велика заверюха замела всі старі шляхи так, що треба було змагатись виключно власними новими силами. З браку їх ми невстоялись перед навалою заверюхи, яка кинула нас об землю, а колесо історії перейшло по наших грудях. Та його натиск не був смертельний.

Нас обезброєно і записано це в мирових договорах, яких ми не признали. Від цієї хвилі мало початися моральне відродження, збирання розпилених сил, єднання їх соборною ідеєю, що мала дати одно спільне річище національної волі. Однак наш поворот до притомности й моральної рівноваги не уставив національної душі в рішучому напрямі визволення. Не проявився в нас у потрібній силі інстинкт самозбереження, щоби невідклично рішити: туди мусить піти визвольний шлях нації.

Переможений хоче відплати, бо такий є перший відрух його життя. Українці реаґували на поновний стан поневолення хмарами протестних меморіялів, яких нервом й арґументом була теорія національного самоозначення Вільсона та відклик до засади справедливости чи почуття гуманности. Діялось це у хвилі, коли Клємансо після 4-літньої мордівні „вимірював“ у Версалі справедливість, яка розторощувала і вбивала в землю 65-міліонового німецького титана. Українські протести були благанням пощади — найскрайніша форма самоприниження, на яке є тільки одна відповідь: погорда. Як можна було жадати для себе винятку, ухилу від правила, коли стоялося перед людьми, які даровизни не дають, бо мають своє розуміння справедливости, яке в них покривається з почуттям сили, здобутої ціною крови міліонів. Причин до нарікання нема. **Наша неволя — справедлива, бо ми її заслужили; слабі й раби мусять служити, тому, що на світі є сильні.**

Однак не ця правда кермувала нашими першими спробами оборони, які шукали порятунку поза собою. Метою українських протестів не була рішуча заява непризнавання факту поневолення, але віра, що вони можуть щонебудь змінити в нашу користь. В цьому слідний відрух душевної безвладности, моральне розброєння, яке дозволяє мозкові присипляти життєву чуйність злудними сподіваннями та привчає дивитися на дійність не безпосередньо, але крізь шкла марев й абстракцій. **Найгіршим союзником раба є все його мрії про волю,** в яких він **почувається вже** свобідним і таким чином ступлює гострий біль кайдан... аж до повної нечутливости.

Від хвилі зложення зброї по нинішній день розкладає українське політичне життя пошесний галапас „орієнтацій“. Серед їх безліку загубила українська політична думка всяку рівновагу. Ця хвороба мозку пережирає всі здорові життєві соки на отрую, яка грозить цілому орґанізмові затроєнням. Так цілий лівий табор московських прихвоснів від 13 літ горлає з піною на вустах про „гнилу“ Европу і розпинається в пяному шалі за блага „нового“ життя, що взяло свій початок із червоного Кремлю На протилежньому кінці намагається перекричати його недокровна уенерівщина гробовим голосом, що спасіння України прийде з Варшави. Оба табори працюють на лінії історичного прокляття України, по середині якої стоїть Андрусів. Всі інші українські політичні ґрупи чи партії своїми „орієнтаціями“ так або інакше, одні прямо, а другі посередньо, готують для справи українського національно-державного визволення круті шляхи політичних манівців, на яких мусить скарловатіти велика ідея та вияловіти всякий порив боротьби. Бо чи це буде віра в перемогу капіталістичної чи соціялістичної Европи, засади демократії чи диктатури, католицизму чи вільнодумства, — все це друго — і третьорядні речі, які засадничої справи не змінюють. Та щей підпорядковують національну справу засадам, тоді як нація мусить стояти понад всякими засадами і підпорядкувати собі все те, що є потрібне для її державного життя. Але суцільність національної волі до державного визволення розбиває не так те, що дані ґрупи чи партії хочуть бачити в українській державности здійснення своєї суспільної ідеї, як радше їх нічим невиправдана віра в самобутнє значіння тих ідей чи засад, від яких вони вичікують розвязки справи. Тут є той ґрунт для безприкладного дискусійного хаосу, боротьби „теорій“ і „теоретиків“ та манії пустомельства, що заливає постійно царину політичного життя. І знову тут механічно рішає про все відірваний мозок, невичерпаний своїми „хитрощами“, незобовязаний і необовязуючий, невідповідальний, аморальний. Справу життя він розвязує формальною думкою, яку ставляє там, де треба жертвенного зусилля та творчого подвигу.

Найгрізнішим союзником для політично поневоленого є його думка чи засада, в якій він **вже почувається визволеним,** бо це дає йому віру в самобутнє її значіння і таким чином нищить в ньому активізм волі.

Бо якжеж зрозуміти навал орієнтацій, цю попросту божевільну метушню ідеольоґій, програм, плянів, тактик, коли не усвідомити собі, що в основі цієї розірваности лежить абсолютний параліж **політичної волі.** Уся яскрава театральщина є вітряною зявою, пустим звуком, за яким криється розлад, безсилля і безпорадність політичного мозку, що товчеться серед протиріч і скрайностей. Нема ніякого рішення, бо нема волі, але зате є думки, міркування та істерія нікчемного честилюбства, яке хоче і слави і грошей.

Хто супроти цього образу нашої партійно-політичної дійсности здивується, що українська справа — це вавилонська вежа, будівля без пляну, стилю і мети. Тут повний заколот, крикливий гамір, безліч суперечливих наказів, словом, великий базар, на якому все перемішане, бо нема дбайливого господаря-власника. Але помилявсяб той, хто думавби, що ідея цієї монструальної будівлі зродилась самочинно в українській голові.

Скільки-ж то, наприклад, енерґії витратив і витрачає український мозок на те, щоби паралїжувати більшовицьку затію з розвязкою національного питання з погляду клясової ідеольоґії. Ціла ця „теорія“ є всюди іноді недотепним блахманом, але серед нас вона зросла в реальну силу, що робить переворот навіть в „буржуазних“ головах учених — істориків чи літературознавців. І всі зусилля цього мозку є безпомічні, якщо його не виручує простий безпосередній факт національної волі, або наглядний вияв „сусідської“ нахабности за смачним українським овочем. Так, але українська „реальна“ політика не існує на те, щоби відкинути захланну руку, але навпаки, щоби допомости її той овоч зірвати.

І от протягом 12-ти років твердого досвіду життя в межах Польщі значно скріпилася в народніх низах ідея української державности, прокинулася їх творча енерґія, пішла напружена орґанізаційна праця, — одним словом, нарід пірвався до самооборони та створив собі цілий ряд потрібних форм національного життя. Все, що маємо — збудували ми на руїнах передвоєнних досягнень власними крівавими зусиллями й жертвами. Нам кидали цілий час під ноги колоди, нові наші досягнення нищили, однак ми — витримали. Проти нас придумували й вживали ріжної зброї включно з відомою пацифікацією. І з того перехресного вогню ми вийшли зі скріпленим моральним настроєм, з пробудженим національним інстинктом та з непохитною волею продовжувати діло національного будівництва згідно з нашою великою державною ідеєю.

Але зі зростом наших сил більшає довкола нас і небезпека. Архитекти вавилонської вежі спостережливі й чуйні. Дотепер їм вдавалося запрягти до чорної роботи біля неї малу горстку рабів-яничарів і це не могло нікого переконати, що вавилонську вежу будує український нарід. Прийшла скрута, пішли по світу голосні розмови, напади й погрози — і архитекти заметушились.

Божевілля, глупота, цинізм?... Але ми знаємо: батьківщиною УНДО-ня є Львів, Ринок ч. 10 — моральний і матеріяльний символ нужди, крутійства й рабства. Від тижня розписується польська преса про „розмови“... та навіть обіди, на яких беобісти гостять „стовпів“ укр. „реальної“ політики, але „Діло“.. таємно мовчить. Розуміємо, положення дуже складне й незручне. Заходить потреба дати авторові „нових речей“ сатисфакцію, отже тим разом відкликати відому заяву нач. редактора. Зрештою, як це не тяжко, прийдеться установити якийсь „modus vivendi“ з „Українською Нивою“ та її редактором, П. Певним. Поділ роль, сфера впливів, тощо!

Нема сумніву: „провід“ УНДО ня враз із своєю парляментарною репрезентацією остаточного „відважився“ виплисти на „широкі“ води. Але він забув, що стерно його човна в руках більш досвідчених „сусідів“.

Невчасні ундівські „арґонавти“, що в негоду вибрались за „золотим“ руном, нехай тямлять: **провід української нації лежить нині вже в її крові, що вдаряє правильним ритмом життя.** Вавилонська вежа є для неї тільки ґордійським вузлом, на який вона знайде просту розвязку. Ще з дитинства вона память пригоду Олександра Великого.

Капіталістичне паломництво до більшовицької Мекки.

Не новина більшовицькій Москві гостити в своїх мурах вождів того самого всесвітнього капіталу, якого повалення вона вважає головною метою більшовизму. Недавньо побували там уже делеґації англійських й американських промисловців. Тепер прийшла черга на німецьких. На запрошення „Найвищої Господарської Ради“ в Москві, тоїж „Ради“, що на кошт виголоджування власного населення з таким спішним темпом „індустріялізує“ СССР „пятиліткою“, вирушив на днях до Москви не будьхто, а найвищі вожди малощо не цілого важкого й електричного промислу Німеччини. В тих сімнацяти найбільших німецьких промисловцях і ґенеральних директорах, що оце подалися в саму пащу більшовицького льва, уосіблюється капітал якогось десятка міліярдів нім. марок. Колиб від життя чи смерти тих сімнацяти людей залежало існування чи неістнування їхніх індустрій, а вони в Москві пропали, — то Німеччина уявлялаб собою руїну. Боц є власне „верхівка сконцентрованого капіталу“.

Щож пігнало тих сімнацять у Москву? Дві важні журби нараз звалилися на плечі світового капіталізму за останній рік. Одна журба за сьогодні — це величезна господарська кріза, що так брутально розвіяла ілюзії про „американізацію“ світу до все більшого „щастя“ і „просперітету“. А друга журба за завтра — це нагальна „індустріялізація“ СССР, за якою стоїть, наче упир, небезпека, що вона вможливить більшовикам уже за декілька літ засипати світовий ринок товарами, продаваними нижче їхньої дійсної вартости так, що від цієї „dumping“-ової конкуренції отой капіталістичний світ попавби в ще більшу скруту, ніж сьогодні, і — як цього й сподіються більшовики — тріснувби, щоби зробити місце всесвітньому комунізмові. Але найнеприємніша річ у цій цілій справі не так у сьогоднішніх і завтрішніх журбах, як радше в тому, що світовий капітал опинився в ролі Буриданового осла, перед яким поставлено дві вязанки сіна, і він, не зважуючися, з якої їсти, від голодової смерти погиб. Бо „індустріялізація“ СССР отвирає сьогодні деякий збут, принаймні для машинобудівельної й виробляючої промисловости; а в таких важких часах, як наші, навіть і такий лишок, що його всилі купити СССР, варта того, щоб за ним ґнатися. — Одначе ось у чому біда: чи помагати отим гемонським більшовикам будувати їх промисл доставою машин? Бо ануж більшовики на тих самих машинах виробляти будуть собі оті „dumping“-ові товари, і тоді треба буде спокутувати нинішній скупий зиск завтрішніми товстими втратами? Виходилоб з того, що не треба сьогодні нічого більшовикам продавати, і надії на будучі користи з отакої сьогоднішньої повздержливости — це одна вязанка сіна Буриданового осла. А тепер друга: більшовики на всі лади переконують світовий капітал, (щоб наочно показати свої арґументи, запрошують власне капіталістичні делеґації до себе в гостину) що, якщо СССР „зіндустріялізується“, то як у кожній „поступовій“ країні збільшаться від того серед населення життєві потреби і тоді той капітал зможе вивозити до СССР більше, ніж він взагалі мігби збути сьогодні, при відсталости тамошнього життя, та навіть тоді, колиб СССР не „індустріялізувалася“, але залишилася й надалі аґрарною країною. Ну й тут заковика: бо ануж більшовики хоч цим разом не брешуть? Ануж, постачаючи сьогодні машини для СССР, зробиш не тільки скупенький сьогоднішній інтерес, а ще й підготовиш ґрунт для завтрішнього товстенького? І ось ті надії на цей товстенький завтрішній інтерес у заплату за нинішню підтримку „індустріялізації“ СССР і є — другою вязанкою Буриданового віслюка; — тепер він ані руш не може рішитися, що властиво робити.

Їдуть отже ґенерали німецького капіталу в Москву, щоб, на власні очі більшовицького чорта побачивши, вкінці сяк або так таки рішитися. Бо, якщо вони прийдуть до переконання, що більшовики не брешуть, то треба буде чим швидче забезпечити такі замовлення за собою, щоби не перебігли дороги анґлійці чи американці. А якщо рішать, що з Більшовії почнеться завтра загальний „dumping“ на світовому ринку, то треба буде як мога швидше злучитися для відборони з індустріями всіх інших капіталістичних країн, щоб одним фронтом віддмовитися від нинішніх скупих більшовицьких замовлень та одностайним бойкотом сьогоднішніх „ґешефтів“ з СССР приневолити його до того, щоб він свою „індустріялізацію“ припинив і своїх мрій розбити капіталістичний світ завтрішнім „dumping“-ом позбувся.

Так то їм — отим, „реально“ й „економічно“ думаючим капіталістичним паломникам у большевицьку Мекку! Бо нам „нереально“ й „неекономічно“ думаючим „фантастам“ здається, що не треба аж у Кремль їхати дивитися, щоб знати, чи більшовики брешуть чи ні. І з самої теорії і з усієї дотеперішньої практики більшовизму як на долоні лежить, що більшовикам ні трохи не йде про те, щоб „підвищити життєві потреби населення“ та „поширити й поглибити радянські ринки для закордонного довозу“, але єдино про те, щоб світовим „dumping“-ом видати світовому капіталізмові „останній і рішаючий бій“ — а хочби й усі стопятьдесять міліонів рабів більшовицької держави самі з голоду примирали та босі й голі ходили.

Н. Л-а.

Розрив села з верхами Ундо-ня.

Нище вміщуємо з пропуском деяких відступів відписи двох дописів: перший, надісланий через редакцію „Діла“ до Президії УНДО-ня, другий до редакції „У. Г.“ Ред.

До Президії Українського Національного Демократичного Обєднання у Львові.

Партійні низи зі села до своїх провідників:

Підсумовуючи наші національно-економічні досягнення з останніх літ, і рівночасно вглиблюючись в майбутнє, бажаємо дуже порозумітися зі своїми провідниками, щоби тим чином осягнути одну, ясну й непохитну лінію наших політичних змагань.

Останні осінні події скупчили нас в низах в одну ідеально-згармонізовану цілість, яка, як розжарена в огні сталь і загартована в холодній воді, здібна вже до перебою хочаби і кремянної скали; брак лиш здецидованої певности, в чиї то руки можнаб без докору совісти то прекрасне оруддя в майбутньому повірити.

Досі, поза національним проводом Унда, ми і не вглиблювались в єство інших укр. політичних партій. Сам вираз: „Українське Національне Обєднання“, нам імпонував і промовляв щиро до душі, — бо ми чулись і чуємось понад все українцями, і бажаємо щирого обєднання нашої 40-міліонової маси. Ні з ким іншим, лише з тою нашою 40-міліоновою масою хочемо ділитися по щирості долею і недолею. На жаль константуємо, що політичний наш провід і умандатовані нами заступники прямують собі зовсім іншими шляхами і то проти волі своїх власних виборців, ну! і мужів довірря, якими власне є ми, що вносимо цю апеляцію до Вас. А вносимо її з власної волі, ніким не підюджені, ані зі злобою Вам в чім — будь шкодити, — о скільки у Вас є щира воля з нами порозумітися і виклярувати нам ось які справи:

I.) Вам відома буде стаття під заг.: „Укр. справа в Женеві“, уміщена в „Укр. Голосі“ ч. 7 з дня 22. II. 1931, і в тому самому числі стаття під заг.: „Питання східніх кордонів Німеччини і укр. справа“.

II) Як кому!, але Вам мусить бути відома стаття: „Actio Catholica“ Антона Крушельницького, уміщена в XII. числі „Нових Шляхів“ з 1930 р.

Що має ця акція спільного з Ундом?

III.) Опісля стаття тогож самого автора під заг.: „Політична лінія зах. укр. нац. демократів“ в I. числі “Н. Ш.“ за рік 1931.

IV.) Стаття тогож самого автора в II. числі „Н. Ш“. за рік 1931, під заголовком: „За відновлення тюрми народів“.

V. Стаття в тому самому числі під заг.: „Поміж двох стілців“ Авича.

На повищі статті просимо дуже дати нам свою власну рецензію, щоби, як лиш іще можливо, наладнати в низах давнішу добру репутацію нашої партії.

Завначуємо й це, що ми далекі ще від політичної ідеольоґії пана Антона Крушельницького; подобається нам в нього передовсім один його характеристичний вислів в I. числі „Н. Ш.“ з 1931. р., на 2. сторінці цього журналу в „Слові від Редакції“, де він, між іншим, ось що каже: „Дбатимемо також, щоб наш журнал мусів зацікавлювати й ту частину нашої інтел. що не зовсім ідеольоґічно згармонізована з нами, що, може й непогоджуватиметься з Нашим Шляхом, але знаходитиме в журналі вияви таких думок, за якими даремно шукатиме в інших зах. укр. журналах“.

Чи маєте Ви поняття, який переворот роблять ці згадані нами статті по селах? Ну! і знаходять вони фактично більше зрозуміння і прихильної оцінки, як статті в „Укр. Голосі“ п. В. Котовича під заг.: „Зі сучасної дійсности на Україні“, як: „Засадничі речі“ в „Ділі“, як всі подібні дописи в „Ill. Kurjeru Codz.“, і як описи та особисті враження з подорожі моравського доктора Олекси Шани, під заг.: „Im Reiche Lenins“, уміщених в „Morgenzeitung“ від 28. XII. 1930 до 25. I. 1931.

Про сучасну дійність на В. Україні ми дуже добре знаємо. Знаємо про тамошній строгий режім, знаємо про той гнет релігійний, знаємо про колективізацію та розкулачення наших братів, знаємо про їх скупі порції хліба в парі з мнимо безглузним „демпінґом“ збіжжа й дерева заграницею. Знаємо про брак мила, мануфактури і. т. п. Знаємо про мнимий брак почуття до родинного звязку(?). Знаємо Ґ. П. У., пок. Дзержинського і його міліонові жертви, а мимо всего, не відчуваємо супроти своїх братів В. України ворожого настрою, тимбільше не бажаємо збройної інтервенції, але противно, готові поділяти з ними всю їх долю і недолю. Всі ті прикрі явища на В. Україні, є мрячною тінею в порівнанні до наших повседневних злиднів, завершених пацифікацією. Хай там лиш зніметься підпринята творча праця та осягне свій властивий щабель (а енерґії і доброї волі там не брак) то загояться всі сучасні рани.

Справа соборности там більш актуальна, як в нас! Сам очевидець П. В. Котович зазначує в своїх споминах, що за останніх 4 роки, тобто вже за той час як він був на Україні, національна свідомість населення значно зросла. Пише ще так: „якби я сам не був на Україні, не бачив того, що там діється, я не повіривби, що за той час яких 10—12 років, могла так піднестися національна й політична свідомість українських мас“. Наводить він також, що інтеліґенція абсолютно ворожа всякій інтервенції; зокрема вона проти інтервенції тих наших сусідів і. т. д. (Укр. Голос ч. 6 з 15.II. 1931.)

Із богатьох інших джерел дізнаємося, що фактично національно-політична свідомість укр. мас зростає з кожним днем; — з кожним днем завдяки обставин і новітної економічної перебудови краю, скупчується та маса в одну орґанізовану цілість і, хоч в голоді та холоді, творить ізапалом ту творчу працю, певна висліду користи в майбутньому.

Ми заздримо їх сучасній нужді і тій чорній тяжкій праці, до якої вони так з виснаженням власних сил запряглись, бо передбачуємо той подиву гідний вислід такої то праці.

Ми заздримо тій закордонній нашій інтеліґенції, що пізнала вагу сучасної доби і за марну платню нужденного прожитку працює тяжко на рівні з масами в низах, а в додатку мимо всього, не бажає собі жадної інтервенційної розправи чужих, які хиба радо забезпечилиб їм їхній матеріяльний бут, як це роблять деякі наші партійні провідники, хоча їхнє тут буття в порівнанні з тамтим подекуди краще, але й праця їхня тут не така то чорна й видатна.

Мимоволі насувається нам тут питання: Чому розбіжними шляхами і не до одної мети прямували і досі прямують наші ріжнородні провідники?

В нас на це розвязка лиш одна, і як не цілком влучна то бодай приблизна: тутешня наша інтеліґенція, головно ця, що не рекрутується зі селянських та міщанських мас, еманципувалась і досі еманципується на польській шляхті. Ішла вона, а мабуть і далі йде вигідно втертим шляхом старо-клясичних метод навчання, — осягнула врешті і бездоганний ступінь теоретичного знання в ділянках політики й економії, хоча все те без реального та практичного приноровлення, всеж таки вміє і потрапить бути клясичними „патриціями“, ну! але що з того? — наколи брак клясичних „плебеїв“.

Доба XX. століття не терпить ні „патриція“ ні „плебея“; хоче їх мати обох, але в одній особі! Ну! але годі, щоби ми, та сіра міліонова маса, вирікались правдивої творчої для себе праці, до якої ми здібні, задля аспірацій і безмежно особистих вигод наших малпячих еманципантів, які ще в додатку ніби в нашому імені, хоча проти нашої волі, прямують зі шкодою 40-міліонової маси враз із Детердінґом на чолі будувати своєрідню Україну, в якій ми малиб бути лиш їхньою помостиною.

Ми не числимо на чужу поміч, бо та нам боком лізла і лізти буде.

Нам не імпонує: ні політика Ватикану, ні Женеви, ні Москви, ні Варшави. Ми не ласі на їх колачі; нам наш хліб чорний і черствий смакує ліпше. Ми не шукаємо безмежних вигод. Ми, в сучасній добі з острахом приймили те до відома, що дня 7. II. 1931 відбувся у Львові в салях „Народнього Дому(!)“ „Баль медиків“; — той нарибок із певністю не нам на потіху!

Нам треба ідейних провідників у слові, ділі; таких, які рахувалисьби з настроями й голосами своїх власних низів і які не цуралисьби навіть в ділі найчорнішої праці для загального добра. Як довго це гасло буде голословною фразою, так довго ми ніколи не діждемося правдивого укр. нац. обєднання.

Ми сподівалися, що наші умандатовані нами заступники вийдуть з криміналу мудрішими (як ось: Корфанти!); видно, що не осягнули вони ще там кульмінаційної точки своїх власних переживань, а мабуть і шкода!, що і вони не цілували норовистого коня під хвіст, бо тоді з певністю не читалиб ми ні: „засадничих речей в „Ділі“, ні про політичні маневри, звязані з „Католицьким Союзом“, ні про гарне пацифікаційне „exposee“ в соймі, завершене на кінець паскудством: підхлібним постулятом кредиту на „export“ 250 ваґонів яєць.

Ми не в силі лише поняти, чому все те діється проти нас? На кім властиво опираєте Ви свої сили, нехтуючи нас?

Досі прямували ми спільно до віднови й скріплення соборницького акту з дня 22. січня, спираючись лиш на власні сили. Чому так нагла зміна? Пощо нам тут такої чужинецької пявки, як міліярдер Детердінґ і його чудо як: „Католицький Союз“, створений за його 20 міліонів долярів, до якого впряглась і частина нашої еліти з Унда? Чиж нема вже в нас кращого виходу?

З рештою дайте нам Вашу нову орієнтаційну лінію політичну до розгляду, а опісля може й покажеться рація Ваша.

Нас не задовільните тут коротеньким арґументом, коли скажете, що ті останні згадані нами статті коштують богато й богато карбованців чи рублів; нас цікавить більше той річевий зміст тих статтей, а опісля єще більше зацікавить нас Ваша рецензія ну! і рівнож річеве оправдання.

ТОРСЬКЕ, дня 22. лютого 1931.

12 підписів мужів довіря Унда з рр. 1928, 1930.

Дня 23. лютня с. р. вислали ми Президії Укр. Нац. Обєднання апеляцію. Досі, не одержали, ми жадної відповіди; ми змушені зареаґувати та зірвати раз на все з партією УНДА.

Мимо осінних переживань на селі, ми висказали свою непохитну волю і незломність характеру; нині за це стоїмо на розпутті, без проводу нашої волі і змагань, та без напрямної лінії політичної. Переживаємо другу пацифікацію, моральну, бо маси, серед яких, ми працювали і мали на них певний вплив, перехиляються постепенно на ліво, під впливи Антона Крушельницького і його співробітників. Його журнал „Нові Шляхи“, розкинений по селах, робить в дійсности переворот, бо і ми самі знаходимо в цім журналі богато цікавих річей і принаймі на 10% правди.

Ми, свідоміші селяне не можемо так нагло і легко погодитись з ідеольоґією пана Антона Крушельницького і дивитися тепер легкодушно на це, як за промахи і гріхи наших провідників, відстають вже і від нас наші досі співпрацюючі з нами маси, а в додатку ми не в силі цьому зарадити.

Ми є і хочемо позістати понад все Українцями, але умірковaними і повздержливими в ворогованні супроти радянської влади на Україні.

Найкращою пропаґандою національної єдности є там сучасний режім накинений Москвою. Вони це добре відчувають, але і здають собі справу, що не слід ще протиставитись, доки не розвинеться економічна перебудова і упромисловлення краю. А над тим вони досить енерґічно працюють. Пятирічка не повинна бути і для нас „нонсенсом“, якими темпами вона переходилаб. Головна річ, що щось робиться — то й зробиться.

Навіть з їх безглузних пропаґанд атеїзму не робимо собі жадних скрупулятних висновків, бо відчуваємо це інстиктовно, що українську душу під тим оглядом не так легко здеправувати; тим більше, що ініціятори цеї комедії в надто глупий спосіб і наївно підходять до цієї то справи, отже в результаті буде противний вислід, бо ще більше зміниться етика релігійна. Ми вже самі нераз прислухувалися через радіо тим антирелігійним лекціям і можемо сміло видати належній осуд.

Отже одинокою пресою з національного табору, яка ще не затратила своїх первісних ціх і не зробила досі жадних зикзаковатих ухилень в своїй дорозі політичній є безперечно: „Український Голос“. Час від часу і ту лучаються безхосенні нагінки на радвладу України, всеж таки має ця преса свою добру репутацію у всіх укр. читачів ріжного політичного уґруповання.

Тому то просимо ласкаво помістити на своїх сторінках „Укр. Голосу“, хотяйби в скороченні, зміст нашої апеляції до Президії Унда, і заяву, що перестаємо бути карними членами цеї то партії, якої провідники визулись рівнож і з почуття обовязку супроти нас і наших політичних однодумців.

Торське 10. III. 1931. підписи.

Замітка редакції. Зміст обох повище вміщених писем це незвичайно характеристичний показник цього політичного ферменту, що зараз відбувається в українському селі. Цей документ хвилі назначує одночасно, що орґанізація села під політичним оглядом, не була для наших партійних верхів (тут УНДО-ня) **головним завданням**, але тільки засобом для їхніх вузько-партійних цілей, поза якими село їх не цікавило. Далі стає ясним, що дані провідні верхи не найшли ніякого пляну політичного виховання, ніяких нових форм політичної орґанізації, ніяких метод політичного ділання. Було тільки з одного боку довірря і тяга низів до орґанізованої праці, а з другого кертична „робота“ верхів, які не знали, не знають і не признають засади відповідальности. Наслідком цього є моральна демобілізація найкращих елементів села, що починають хитатися і попадають в коло впливів радянофільських течій, які вміють вдягати ріжні маски і наставляти незримі сильця для „ловлі душ“. Вониж бо не хто інший, як духові діти УНДО-ня, і нехай ніхто не дивується, коли діти в „тактиці“ перевищили батьків. Мають над собою тепер східнього „виховника“.

Многозначність заторкнених питань не дозволяє на вичерпуючу відповідь у цій замітці. Справа незвичайно важлива, тому ред. У. Г. поверне до її основного розгляду.

Ю. ГАСЕНКО.

В село на спокуту.

(продовження.)

— Т—рру... — зупинив дядько Калень коната. А тут вже таки злазіть — звернувсь безцеремонно до мене. Трохи здивувавшись, я машинально злазив. Перед нами блестіла здовж шляху велика багнюка, відділена з обох боків глибочезним ровом, що переїхати його годі. Видко, селянин з серцем визначив межі соціялістичного шляху.

— Ану, Господи поможи! і дядько Калень, підібравши цупко віжки, став на гарбі і вдарив шкулко по конях. Вони щиро заляпотіли, чалапаючи вище черева в болоті, стрягли, смикались, кидаючись то в оден то в другий бік. Вкінці видістались щасливо з багнюки.

— А бодай би їм! Чиж то не можна закласти камінням, деревом? дивувався я, приступаючи до заболоченого воза.

— У нас це часто. Тут нема справжнього хазяїна, дорога якраз на межі: Краснопілка відмовляється ремонтувати, що не на її смузі, а Цеберманівка не хоче лагодити через те, що Цеберманівчанам через цю баюру переїзджати не доводиться. Для кого другого справляти дорогу вони не сквапні, бо на їхніх обох містках, таки в селі, сам чорт тяка карка зломить, а худобу нераз ледве живою витягають.

За чимже район дивиться?

— За чим? Тим соціялістичним будізникам не до наших доріг та містків. Вони індустріялізацію та аероплани будують.

— То принаймні повиннiб якусь директиву на село дати, щоб тут самим дороги поладнати — зауважив я.

— Пишуть, наказують, навіть досить суворо, але.... Трудно. От для себе, для власної вигоди, а трудно

— Невже село настільки не свідоме, що на свої потреби скупиться?

— Не в скупоті тут і не в дурноті діло. А неміч, злидні заїдають. Нема з відки в дядька. А з другого боку: налог платимо, хлібозаготівку виконуємо, все збіжжа, скотину витягають на той проклятий соціялізм, десяту шкуру з села луплять, чомуж доріг нам не посправляют?! Отаку думку таїть кожен і не дає, коли кажуть — „на благоустрій дай“.

— Чудно тепер на світі стало, інакші мабуть і село і селяне стали... Не впізнати оттого села, що Шевченко писанкою назвав. „Село... Село — і серце відпочине...“

— Еге, підхопив дядько Калень, чорта лисого тепер відпочине хтось на селі. Там кипить, як у вулику, у сільраді з ранку до темної ночі, як на зарванській вулиці, виконавці дні й ночі на ногах, бігають по селу, наче в пожежу.

— Дивно, що це вони цілими днями роблять? — не уявляв я собі.

— Не знаєте! Соціялізм будують — злорадно процідив дядько Калень. Якась напасть, зараза з тим соціялізмом. Куди не повернеш, за що не вхопиш — всюди соціялізм і соціялізм. Кожний приїздить і свою промову починає і кінчає соціялізмом. Комсомолці, комнезамці на кожному перехресті цвірінькають про соціялізм. Виконавець, загадуючи про сход нагадує про соціялізм. Дітям у школі набивають голови соціялізмом. Навіть, коли пастуха до череди годиш, і той верзе про соціялізм. Аж гидко стає... Скажіть, чи й у місті з цим навіженим соціялізмом так носяться, чи то лиш дурному дядькові ним голови набивають?

— Таксамо дядьку. Останніми часами навипередки стали бігти до соціялізму. Чули про „соціялістіческое соревнованіе“.

— А вжеж, чував. Тижнів три тому був сход. Годин зо три горбоносий аґітатор харкав про це соревнованіє і під кінець запропонував змагатись з сусіднім селом Соколівкою.

— Ну й приняли?

— А вжеж. Мусіли. Соколівка викликала. Не скінчив ще оратор, як десь зявились Соколівчане — делеґати (декілька чоловік кенечесців *) і запропонували умови змагання: хто скоріше здасть усі 100% податку, хто колективізує село на 75% виконає на 10.000 карб. облігацій по зики індустріялізації, переведе на 100% контрактацію збіжжа й худоби. Хитро навчені делеґати так підійшли сход, що наші тумани не розібравши, в чому річ, приняли...

— І як ви гадаєте, виконають умови? — хотів я почути на це думку Каленеву.

— А що думаєте! Сучі сини так поставили справу, що ще чого доброго Кочубіївка виграє. Аґітатор, благословляючи сход на цей важливий шлях, наказав, шоб чоловіки не курили та заощаджений гріш на облігації складали, а жінкам сказав: бережіть кожне яєчко та продподаток сплачуйте. Виконаєте продподаток — збудуємо соціялізм, а за соціялізму навіть курка буде частіше й кращі яйця нести. Незаможники, підбадьорені промовою, заявили про здачу всіх своїх лишків збіжжа та кожен з них закупив на 25 карб. облігацій. Піддали, значить, духу й сміливости всім.

— А як у кого того духу не знайдеться? — підхопив я.

— То наженуть його примусово. У них на все є спосіб. Десяток активістів обберуть село до рубчика, — виконають будьяку постанову, аби лиш на сході вдалося її провести. І ми „виграємо“, здамо все своє добро, працю, а нас за те похвалять, — свідомими, червоними охрестять... Хіба не хитро, біс його бери. Деруть тебе, грабують очевидячки і все те уладжують так, щоб ти це сам робив та ще й оден наперід другого. Поясніть мені — що воно за машинка в отому соревнованії. Чи це справді якась мудра затія з того „соціялізму“, чи явний глум над людом.

— Цього пояснити дядькові Каленеві я не міг. Не усвідомлював собі цілком, де основа й льоґіка „соціялістичного змагання.“

„В селах електрифікації“.

— Вже смеркло, як підїзджали до Кочубіївки. Крізь вікна хаток де — не — де блимали слабенькі вогники

— Ще рано, чи спати полягали що світло рідко видно? — звернувся я до дядька Каленя по довгій мовчанці.

— Ви нас не ображайте, світиться в кожній хаті, дивіться добре. Якже! У нас лiтрифікація! Хіба не чули?! Поставимо динами, пустимо турбіни, закрутим льокомотиви, заглибим трактора... Баламути пятирогі! Про лектрику наспівують, аж пінить їм з рота; в газетах тих заводів, станцій не перелічиш, а бідний нарід довгими ночами при „чортиках“ сліпає, що очі вилазять.

Я не догадувався. Дядько Калень пояснив, що нафту привозять на село ледве чи й раз на місяць. З боєм — сваркою дістає кожна хата по фунтові. Отож „режім економії“ наганяють: світять каганцями — чортиками, аби бачило одно одного в хаті хоч здалеку.

— Дивіться, ото в кого ясне світло — то сільське начальство, якийсь червоний туз, що нафту з кооперативи бере без черги.

— Скількиж того начальства у вас? Один же голова сільради на селі! — дивувався я.

— Є їх до бісової матері! На пса киньте, а голову поцілите. Понаплоджували тих гавкунів: є кому рядна з людей стягати. Одних голів у нас аж 14, а заступників, а секретарів, а активістів. Та все зубаті, надрочені. Як почнуть горлати на сході, то зацькують хоч кого. Оден доводить, другий баки забиває, третій лякає, а четвертий вже й арештувати береться. Будте ви тринацять рав прокляті, каже хрестянин, не радий, що й зачепив.... (д. б.)

*) Членів комітету незаможніх селян.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Доба перемиря в боротьбі Індій проти англійського панування. — Кількасотлітне англійське панування в Індіях позначилось незвичайною жорстокістю. Усі засоби, якими розпоряджає влада брутальних наїзників, були вжиті Англійцями в Індіях з метою приборкання і знищення самостійницьких стремлінь серед індійців.. Масові арешти, розстріли, конфіскати майна заможніших індійських патріотів, підкупство і вічна травля одних релігійних, станових, расових груп населення проти других — ось були ті способи, що, їх вживали англійці в боротьбі з індійським націоналізмом. Такий стан тривав довгі століття, а в населення Індій витворювалась і щораз глибше закорінювалась думка й пересвідчення про всемогучість, непоборність і недосяжну вищість англійця над індійцем. Ця легенда про всемогучість і непоборність англійців врізалась так глибоко в світовість індійських мас, що перед індійськими патріотами стануло в усю ширінь питання, чи при такому наставленні свідомости мас можна буде взагалі колинебудь думати про визволення Індій. Тому саме основним завданням провідників індійського націоналізму стала конечність визволення свідомости індійських мас зпід впливу легенди про всемогучість і непоборність англійців. В слід за цим пішли відомі події в Індіях: акція пасивного спротиву індійців у відношенні до англійського законодавства в Індіях, тзв. акція непослуху для англійської влади в Індіях, а зокрема боротьба з англійським сільним монополем, бойкот англійців у кожному відношенні, а головно торгівельному й господарському. Англійці приняли цю акцію індійських націоналістів як визов й удар не так у матеріяльні як саме в моральні підстави й позиції англійського панування. Ображена гордість і самопевність англійців відповіла на акцію індійців старими відомими засобами: арештовано біля 60.000 індійських націоналістів, а в тому числі і Гандія, сконфісковано величезну скількість маєтків, розстріляно демонстрантів і нарешті скликано до Льондону конференцію „круглого стола", на яку запрошено індійських угодовців дешевого калібру, тих зпоміж індійців, що готові були кожночасно **продати й виречися** своїх „національних ідеалів."

Аж два тижні тому нагрянула вістка про те, що англійська влада звільнила з тюрми Ґандія, а англійський віцекороль Ірвін зачав зі своїм противником — **недавнім вязнем** — переговори. Цю вістку доповнила незадовго друга, а саме, що англійський віцекороль дійшов до порозуміння з Ґандієм шляхом взаїмних уступок. Таким чином започатковано в Індіях нову добу — перемиря в боротьбі.Ні одна ні друга сторона не покинула своїх засадничих позицій, цебто: Ґанді не вирікся, а навпаки підкреслив стремління своє і свойого націоналістичного табору до здобуття повної незалежности Індій зпід всякої окупації, а Англія в особі віцекороля Ірвіна заявила, що не зрікається ідеї англійського панування в Індіях.

Здавалобся може на перший погляд, що нічого надзвичайного не сталося. Ні! Доконалася велика подія в житті Індій, що матиме далекосягле значіння. Перше: найвищий представник Анґлії переговорював з представником руху, який є дуже гостро звернений проти анґлійського панування в Індіях. Це значить, що Анґлія визнала в особі Ґандія та в його русі противника рівносильного і визнала офіційно цей рух. Друге й найважніше! **Анґлія уступила** перед індійцями. Перший раз! Ганді підважив таким чином в самій основі леґенду про всемогучість, непоборність і неуступчивість Англії, Це значить, що процес внутрішнього визволення душі індійських мас увійшов на певний шлях. І власне здобуття отих передумов для здійснення мети індійського націоналістичного руху становить велику перемогу Гандія. Як довго триватиме заключене перемиря, годі сьогодні пророчити.

Боротьба за нафту на близькому Сході. — Англія приспішила в останніх часах будову залізничої лінії Багдад - Гайфа, та веде горячково праці над будовою велитенських рур, довжиною більше як 1000 км., що ними малаб бути доставлювана нафта в тзв. мосульського нафтового району, себто з гір Курдійських аж до кораблів в пристані Гайфа. Так звучить коротка, але разом з тим дуже богатомовна телеграма, що пробігла всю світову пресу останнього тижня. Одночасно появилися відомости про підсилену політичну діяльність Англії на близькому сході. З дотеперішніх потягнень англійської політики виходить, що Англія змагає до забезпечення залізничої лінії та нафтяного проводу шляхом відповідного укладу політичних сил у Малій Азії. З тою метою та з метою створити на близькому сході противагу до імперіялістичних плянів СССР, Туреччини та Персії, — Англія започаткувала творення т. зв. федерації північно-арабських держав, що малаб бути звязана союзом з Англією. До згаданої федерації малиб наразі належати: Сирія, Ірак та Зайорданія, з тим однак, що вона малаб згодом поширитись та стати завязком великої всеарабської спілки. Франція, що після світової війни одержала мандат „опіки" над Сирією, погодилась, щоб вона пристала до північно-арабської федерації. За цю згоду Англія обіцяла Франції економічні користи у визиску мосульського нафтяного басейну.

Як далеко зайшла Англія з виконанням свойого пляну в справі північно арабської федерації, докладно невідомо, але той факт, що Англія започаткувала вже певного роду диверзійну акцію в межах Туреччини та Персії при допомозі іракських курдів, — вказує, що вона посадила цю північну арабську федерацію в англійське сідло доволі сильно і певно Преса останніх тижнів подає відомости про те, що під натиском Анґлії і король Іраку проголосив рівноправність курдійської мови як державної в Іраку нарівні з арабською. Ясно, що таке потягнення Анґлії матиме великий вплив на турецьких і перських курдів, що їх намагаються згадані дві держави винародовити та знищити. Не диво проте, що з приводу отої курдійської „диверзії" Анґлії знявся в Туреччині та Персії великий крик.

Офіційний орґан перского уряду пише з цього приводу таке: „Признання курдійської мови державною мовою в Іраку є вістрям зверненим явно проти Туреччини і Персії. Ми повинні на спілку з Туреччиною порозумітись і солідарно вимогти від уряду Іраку, щоби він в такий важній справі, не приймав самовільно ніяких рішень, що в них Ірак нехтує животними інтересами Туреччини й Персії"

„Це все значить, що Анґлія вступила рішучо на шлях опанування доступів до мосульського нафтяного району, а в дальшу чергу доступів до Суезького Каналу з північного сходу і доступу до Індій з північного заходу. Деякі знавці анґлійської далекосхідньої і близькосхідньої політики твердять, що ідея творення панарабської федерації під протекцією Анґлії має на меті здобути собі симпатії Музулманів в Індіях і вони власне малиб бути використані для противаги й протиділання індійському національному рухові.

ПО ВСІЙ УКРАЇНІ.

Північно-Західні Землі.

ХРОНІКА. Дня 25. березня ц. р. відбудеться у Львові Ювілейний Загальний Зїзд „Рідньої Школи", в салі Ремісничої Палати (Стрілецька площа) о год. 9. в ранці. — За почином виділу Укр. Технічного Товариства повстала у Львові окрема комісія, що має завдання підготовити ще на цей рік скликання конґресу українських інжінірів, з краю і закордону. — Згідно з рішенням адністративних чинників у Варшаві, турчанський повіт має бути відлучений від станиславівського, а прилучений до львівського воєвідства. — У звязку з повінями, що мали місце в останніх тижнях на Підкарпатю та загрозою нових звернувся громадський уряд с. Корчина Рустикального до староства з проханням прислати військовий відділ, що розсадивби динамітом ледяні запори на ріці. Староство зажадало 9.000 зл. на кошти такої виправи. Село мусіло відректися такої дорогої помочі. — В Коломиї відбувся 20. лютого процес проти кільканацять місцевих громадян, що їх обвинувачено за несення допомоги політичним вязням. У висліді пробесу звільнено всіх підсудних. — 9. березня відбувся в Коломиї процес проти двох ґімн. учнів, запідозрених в приналежности до УВО та в тому, що вони мали писати листи з погрозами до поліції в Городенці. У висліді процесу засуджено Р. Олейка на 1. рік тюрми, а Я. Жибчика звільнено. — 12. березня почався у Львові процес проти селян із с. Василева равського повіту, запідозрених в приналежности до УВО та підпалі стирт у арендатора Щербіцкого. — У Львові появилося перше число тижневика У. К. С. „Мета". — 12. березня вийшли на волю з львівської тюрми А. Гнатишин. і В. Романів та В. Кузьмів, громадяне із сіх Чижиків та Полюхів, запідозрені у виконанні замаху на команданта поліції в селі Гаях.

Справа „українсько-польської угоди. Вся польська преса була переповнена минулого тижня відомостями про переговори української парляментарної репрезентації з польськими урядовими колами в справі тзваної українсько-польської угоди. Яка була історія і передісторія цих перегорів про це точно невідомо, бо ці, що найліпше про це знають, а саме парляментарна репрезентація досі не подала в цій справі ніякої вістки, а партійна (ундівська) та зближена до неї преса обмежилася до передруків ріжних вісток про згадану справу з польської преси. Невідомо навіть докладно хто зачав переговори — українська парл. репрез. чи польські урядові кола. Комунікат виданий центральним комітетом УНДО запевняє, що пропозиція переговорів вийшла з польського боку, а офіційний орган уряду „Ґазета Польська" каже щось зовсім протилежне. Також суперечности виявляються теж відносно питання, — що було змістом переговорів. Згаданий вже комунікат УНДО каже, що У. Парляментарна Репрезентація одержала від Ц. К. УНДА дуже обмежені повновласти для переговорів і що вона підчас переговорів ніяких точно окреслених пропозицій зі свойого боку не предложила урядовим колам. „Ґазета Польська" — натомість твердить, що Укр. Парл. Репр. зачала торги кількома пунктами пропозицій. Водному лише погоджується комунікат УНДА з відомостями польської преси, а саме, що польські урядові кола поставили як вимогу для ведення дальших балачок з У. П. Р. — відкликання нею внесених до Ради Ліґи Народів скарг в справі пацифікації та заяви льояльности супроти держави.

Найновіщі польські ґазети принесли відомість про те, що Рада Ліґи Народів не буде розглядати скарги укр. послів в справі пацифікації з формальних причин. Коли ця відомість правдива то не є виключене, що це сталося в наслідок згоди У. П. Р. на домагання польської сторони.

У травні м. р. спрофановано перший раз святе місце — Стрілецьку Могилу на Лисоні. На інтервенцію Митрополита й послів привернено могилу до давнього порядку, пояснюючи немилий випадок помилкою урядовця, що переводив комасацію воєнних могил.

Староство дня 11. жовтня 1930. р., наказуючи громаді Потутори до 48 годин розкопати Могилу, а кости перенести на воєнний цвинтар біля стації цьогож села. Цього наказу громада не виконала і 17. 10. 1930

Свій наказ Староство видало звязку з домаганням делеґації із села Потутор. Відпис одного й другого подаємо:

Odpis. P. U.

Jawi się u mnie delegacja ze wsi Potutor i prosi o spowodowanie, aby resztki kości ludzkich w Kurhanie nu Łysoniu polecić przenieść na cmentarz wojenny przy stacji w Potutorach, tłumacząc swą prośbę tą okolicznością, że w Kurhanie tym nie są pogrzebani strzelcy siczowi tylko polegli żołnierze z wojny światowej, a politycy brzeżańscy robią przy tym Kurhanie różne uroczystości narodowe ukr. a ludność wiejska z Potutor może za te polityczne wycieczki odpukotować.

— — — — — — — — —

Brzeżany dnia 11. października 1930.
Starosta brzeżański
L. 4616/30.

Zwierzchności gminnej w
Potutorach.

Z poleceniem zadość uczynienia prośbie delegacji ludności z tamtejszej gminy — przewiezienia kości na cmentarz wojenny koło stacji w Potutorach i umieszczenia krzyża znajdującego się na mogile na cmentarzu wojennym. Miejsce gdzie była mogiła należy wyrównać z terenem.

Wykonania oczekuję do 48. godzin.
Starosta powiatowy.
Підпис нечиткий.

Нехай цей випадок із многими подібними пригадає теперішній українській парляментарній репрезентації їх властиві завдання.

Дух льояльности, що запропащує українське народнє майно.
(Допис із Борислава).

Від місяця стало наше місто „великим", бо прилучено до нього сусідні громади. Воно нараховує тепер приблизно 45 тис. населення, в тому 12 тис. українців.

Прибічна рада Великого Борислава складається із 45 членів, між ними 9 українців. Вже на першому її засіданні український клюб складав заяву, закінчуючи її (певно в доказ льояльности!) по польськи.

Але тут діються ще пікантніші речі. Забрано споконвічне майно української християнської громади та утворено з нього „Фундацію Християнської Громади", якою управляє Кураторія з 11 членів, в тому 4 укр. На останньому її засіданні ухвалено правильник, який нормує управу установами, що їх удержує фундація. Дехто з наших членів без слова протесту погодився на це, що відтепер не буде вже в нашій захоронці господарити виділ т-ва „Руська Захоронка", як це від літ бувало, але куратор-поляк, якого визначить фундація, буде в українській установі необмеженим паном. Отець канонік Іван Ліщинський, парох Борислава, як член Кураторії-фундації, ба навіть голова т-ва „Руська Захоронка" не відважився на згаданому засіданні боронити наших довголітніх прав. Він із легким серцем позбувся тягару вести захоронку та віддав цю справу в „ржондові" руки, залишаючи собі куди поплатніші нафтові „ґешефти".

Хочемо почути на це думку перемиської Консисторії!

АВТОХТОНИ.

Живучість села. (Допис.)] Село Вишатичі перем. повіту довго мусіло отрясатись з ворожих сил, заки стануло на шлях українства здобуваючого. Богато зусиль і енерґії прийшлось витратити, щоби знищити кертичні руйнуючі сили сельробівщини та кацапщини. До цього брак чинного проводу села, який, як всюди, повиненби бути в руках сільської інтеліґенції, значно припізнив наладнання національного життя в селі. Як попередній так і теперішній о. Гринишин національними справами не цікавиться.

Свідоміші селяне взялись самі до праці і заснували кооперативу, молочарню, читальню. Рівнож молодь, залишена сама собі, кидається з власного почину до праці, читає пресу, пізнає минуле українського життя та горнеться під стяг державницької ідеї.

Темні сили села, недобитки сельробівщини (М. Федевич, Пашуля) та кацапщини (І. Ханасик) взялись на спілку орґанізувати сільське шумовиння проти „Просвіти". Не помогли нічого бандитські напади з колами й — ножами, бо молодь, вихована такими високо ідейними громадянами, як Глас, Яремцьо, Гаврисьо, Литвин та інші, зуміє твердо постояти за себе і викоріннити остаточно ворожу заразу у свойому селі.

Всячина.

Міжнародня Кольоніяльна Виставка в Парижі. На весну б. р. пічнеться в Парижі міжнародня виставка, могутня імпреза, якої дотепер не влаштувала ніяка держава світу. Виставка має відділи ріжних чужинних країн і павільони всіх французьких кольоній. Вона буде розпросторена на 110 ha лісу Váncennes біля Парижа.

На плоскому узгіррі Gravelle стане зоольоґічний огород, що в ньому в широких загородах будуть свобідно жити найкращі роди екзотичної фавни: слоня, льви, жирафи, зебри, струсі, малпи, словом всі мешканці пустині, степу й лісу.

Будівлю сталого Музею Кольонії, що її зараз вже викінчують, вважають загально прегарним зразком сучасної архитектури. Головну фасаду Музею прикрасив відомий французький різьбар Janniot величезним фризом, „справжньою тканиною з каміння". Над нею пишається легкий бальдахім, а знизу підтримує її колюмнада із струнких кольон. Ця чарівна „тканина" своїм поліхромічним релефом, стилізованим на асирийський й егитетський лад, символізуватиме всі Кольонії і Протекторати.

Головний Відділ міститиме всякі вироби мануфактури, машини, знаряддя, взагалі все те, що висилає до кольоній французький промисл і торгівля.

Інформаційна Централя — це буде ціла ґалерія урядів та бюр поодиноких країн, які подаватимуть гостям потрібні вказівки (карти, пляни, русунки, знимки, прібки).

В просторій галі будуть поміщені читальні, туристичні аґенції, банки, бюра пошт і телеґрафів, радіостація.

Окрема саля призначена на виклади, кінові представлення, святочні зібрання та для цілої низки міжнародніх Конґресів.

Кольоніяльною Виставкою задумує Франція повеличатися перед світом своїм богацтвом, своїми цивілізаційними здобутками та орґанізаційним хистом. З українського боку повинні їхати на виставку тільки ті одиниці, що хочуть там чогось навчитися і набутий досвід в себе дома життєво використати.

XXXVII. Звичайні Загальні Збори

Т-ва Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“ у Львові

відбудуться у второк дня 28. квітня 1931. р. о год. 10. рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20. із слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXVI. Загальних Зборів з дня 22. травня 1930.

2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради і предложення білянсу та рахунку зисків і страт за XXXVIII адмін. рік 1930:

а) Відділу обезпечень від огню,

б) Відділу обезпечень від крадежі з вломом.

3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на затвердження білянсу і рахунку зисків і страт, та на уділення абсолюторії Управі Товариства за XXXVIII адмін. рік 1930.

4) Внесення Надзірної Ради в справі:

а) розділу надвижки у Відділі обезпечень від огню;

б) розділу надвижки у Відділі обезпечень від крадежі з вломом;

в) Зміни §§ 1—64 і 77 статуту в напрямі поширення діяльности, способу дотовання фондів Т-ва і узгіднення постанов статуту з розпорядженням Ради Міністрів з 10. IX. 1930. ДЗРП 66 поз. 523, розп. През. РП. з 26. січня 1928. ДЗРП 9 поз. 64. і розп. Мін. Скарбу з 12. X. 1929. ДЗРП 87 поз. 660.

5) Вибори:

а) 5 заступників членів Надзірної Ради на оден рік (§ 36 стат.)

б) 3 членів і 1 заступника члена Ревізійної Комісії на оден рік (§ 49 стат.)

6) Інтерпеляції членів.

ДИРЕКЦІЯ
Т-ва вз. обезп. „Дністер“

РОМАН СОСНОВСКИИ
президент.

Поширюйте „Український Голос“.

КІНОТЕАТР „РЕДУТА“ в Народному Дом. вул. Костюшка 5. Від 16. III. НЕБЕЗПЕЧНИЙ ВІК МУЩИНИ. Як додаток образ п. н. ЗОЛОТО КАЛІФОРНІЇ.

Львівський Український Театр И. Стадника. Перемишль. 4 вистави — Саля Робітничого Дому. В неділю 15 марта с. р. год. 8 вечером

ЖАИВОРОНОК

Новинка! оперетка на 3 дії Франца Легара. В. І. дії „чардаш“ Нові еволюції і таннці.

В понеділок 16 марта с. р.

ЦАРЕВИЧ

Найновіша оперетка на 3 дії Франца Легара. Новинка! В II дії „Танок Черкесів“ і Козачок“.

В вівторок 17. марта с. р,

СКУПАР

клясична комедія на 5 дій Молієра.

В середу 18 марта с. р.

ОРФЕЙ у ПЕКЛІ

голосна оперетка на 3 дії (4 відслони) Оффенбаха. Мизика власна. — Хор. — Балет. Білети раніще в Нар. Торговлі а в неділю від 11—1 і 4 год. при касі.

За редакцію відповідає Володимир Зиблікевич. З друкарні А. Блюя, в Перемишлі.